

MULTİPL SKLEROZ HASTALARINDA UYKU BOZUKLUKLARI VE OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

¹Hatice Ömercikoğlu Özden, ²Gülin Sunter, ¹Dilek Günal, ²Kadriye Ağan

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji ABD

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji ABD, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Uyku Tıbbı Merkezi

GİRİŞ: Multipl Skleroz(MS), beyin ve spinal kordda aksonal hasar, miyelin yıkımı ile giden otoimmüne bir hastalıktır. Uyku bozuklukları, özellikle obstrüktif uyku apne sendromu (OUAS) genel popülasyona göre MS hastalarında daha fazla sıklıkta görülmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmada, MS hastalarında OUAS riskinin STOP-BANG anketi ile değerlendirilmesi, ayrıca çalışmaya alınan tüm MS hastalarının uyku kalitelerinin değerlendirilmesi amacı ile Pittsburg Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ), Epworth Uykululuk Ölçeği uygulandı. Hastaların depresyon ve yorgunluk varlığını saptamak üzere Beck Depresyon Ölçeği ve Yorgunluk Şiddet Ölçeği uygulanarak OUAS riski ile yorgunluk ve/veya depresyon ilişkisinin varlığının gösterilmesi amaçlanmıştır.

METOD: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD Multipl Skleroz biriminde takip edilen, 61 (46 kadın, 15 erkek) MS hastası çalışmaya alındı. Hastaların demografik özellikleri, EDSS , MS tipleri değerlendirildi. Hastalara STOP-BANG Anketi, Epworth Uykululuk Ölçeği , Yorgunluk Şiddet Ölçeği, PUKİ ve Beck Depresyon Ölçeği anketleri uygulandı. Stop-Bang Anketi puanı ≥ 3 olan hastalar OUAS için artmış risk olarak değerlendirildi. Hastalara Huzursuz Bacaklar Sendromuna yönelik sorgulama yapıldı.

BULGULAR: Çalışmaya alınan 61 hastanın yaş ortalaması 39,1 bulundu. Relapsing Remitting MS tanısı olan 54 hasta, Primer Progresif MS tanısı olan 2 hasta ve Sekonder Progresif MS tanısı olan 5 hasta vardı. Hastaların EDSS ortalaması 1,62 bulundu. Stop-Bang Anketi sonuçları değerlendirildiğinde hastaların %19,7'si OUAS için riskli grupta değerlendirildi. OUAS için riskli grupta kabul edilen hastalar cinsiyete göre değerlendirildiğinde erkek MS hastaları, kadın MS hastalarına göre daha riskli olarak bulundu ($p=0,006$). OUAS riski ve yaş arasında, artmış yaş ile birlikte, OUAS riski arasında ilişki gösterildi ($p=0,03$). Epworth Uykululuk Ölçeği ortalaması 5,7 bulunmuş olup OUAS ile arasında ilişki gösterilememiştir. Hastaların %86,9 yorgunluk şiddet ölçeği değerlerine göre yorgunluk var olarak değerlendirilmiş ancak OUAS riski arasında ilişki gösterilmemiştir. PUKİ ve Beck Depresyon Ölçeği değerleri, OUAS riski ile karşılaştırıldığında ilişki gösterilmemiştir. EDSS yüksek olan hastalarda Beck Depresyon Ölçeğinin yüksek olduğu görülmüştür. Hastaların MS alt tipleri ve OUAS riski değerlendirildiğinde ilişki gösterilmemiştir. Hastaların %29,5'unda Huzursuz Bacaklar Sendromu olduğu görüldü ancak OUAS riski ile arasında ilişki gösterilemedi.

SONUÇ: Obstrüktif Uyku Apne Sendromu, halk sağlığı açısından önemli bir sağlık sorundur. MS hastalarında OUAS sıklığı bilinmemekte, yapılan çalışmalardaki oranlar %0 ile %58 arasında değişmektedir.

Bizim çalışmamızda OUAS riski %19, 7 bulunmuş olmasına rağmen yüksek riskli hastalara polisomnografi incelemesinin yapıldığı, hasta sayısının fazla olduğu, çok merkezli çalışmalara ihtiyaç vardır. Bizim çalışmamızda da OUAS riski yüksek olan hastalara polisomnografi incelemesi yapıp sonuçların karşılaştırılması planlanmıştır.